

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
АРТ-ОСВІТА ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Підготовки бакалавра

Луцьк – 2025

**Силабус вибіркового освітнього компонента «Арт-освіта дітей дошкільного віку»
підготовки бакалавра**

Розробник: Здіховський А. М., старший викладач кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(Семенова Н. І.)

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти
протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.**

Завідувач кафедри:

(Семенов О. С.)

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форми здобуття освіти	А Освіта А2 Дошкільна освіта Дошкільна освіта перший (бакалаврський)	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 3
		Семестр 5-ий
ІНДЗ: немає		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 20 год.
		Лабораторні ___ год.
		Індивідуальні ___ год.
		Самостійна робота 110 год.
		Консультації 10 год.
		Форма контролю залік
Мова навчання		Українська

Таблиця 2

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма здобуття освіти	А Освіта А2 Дошкільна освіта Дошкільна освіта перший (бакалаврський)	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 3
		Семестр 5-ий
ІНДЗ: є		Лекції 4 год.
		Практичні (семінарські) 6 год.
		Лабораторні ___ год.
		Індивідуальні ___ год.
		Самостійна робота 122 год.
		Консультації 18 год.
		Форма контролю залік
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача (-ів)

Здиховський Андрій Миколайович

Посада – старший викладач кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

Контактна інформація – 0976535325, Zdihovskyy.Andriy@vnu.edu.ua

Дні занять – <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компоненту.

Силабус вибіркового освітнього компонента «Арт-освіта дітей дошкільного віку» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Освітній компонент «Арт-освіта дітей дошкільного віку» ознайомлює з поняттям мистецької культури особистості, розкриває вплив видів та напрямів мистецтва на формування ціннісних орієнтирів особистості; ознайомлює з методичними засадами організації арт-освіти та технологією образотворення в арт-освіті дітей дошкільного віку; представляє методичні поради до організації мистецького простору в закладі дошкільної освіти; розкриває алгоритм мистецької взаємодії педагога й дітей під час художньо-продуктивного образотворення.

2. Мета і завдання освітнього компоненту.

Реалізація завдання розвитку професійної компетентності вихователя в сучасності можлива за умови застосуванні актуального педагогічного інструментарію у процесі підготовки майбутніх вихователів. Це забезпечить формування художньо-продуктивної компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти, що передбачає оволодіння педагогічним інструментарієм включення дитини в різні види мистецької діяльності. Живопис, графіка, архітектура, музичне мистецтво та інші, перебувають у постійній взаємодії та взаємозв'язку. Це відображається у інтеграції різних видів діяльності дошкільника: музичній, образотворчій, театралізованій тощо. Вміння враховувати це у своїй професійній діяльності дозволяє педагогу реалізовувати основні завдання виховання, навчання, розвитку дитини дошкільного віку, формуванню її особистісних якостей та творчих здібностей.

Вивчення ОК згідно з вимогами освітньо-професійної програми передбачає формування у здобувачів освіти умінь:

- визначати завдання і зміст мистецької та самостійної художньої діяльності дітей раннього, дошкільного, молодшого шкільного віку на основі програм дошкільної освіти;
- методично грамотно застосовувати сучасні засоби та педагогічні технології арт-освіти в практиці роботи з дітьми дошкільного віку;
- застосовувати технології організації розвивального предметно-ігрового, пізнавального, естетичного середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

3. **Soft skills:** Системне, аналітичне та критичне мислення (здатність знаходити та аналізувати факти, події, зміни, визначати пріоритетні та другорядні елементи у системі); дитиноцетризм у роботі вихователя (сприймання дитини як цінності, розуміння її потреб та швидкий підбір оптимальних педагогічних рішень для їх задоволення); комунікативні навички (готовність до вільної комунікації з учасниками освітнього процесу); навички командної роботи (здатність до роботи з оточуючими людьми, до ведення переговорів, до досягнення компромісів); лідерство (здатність очолити групу, вести її за собою, нести відповідальність за колективну діяльність, у т.ч. за невдачі); креативність (потреба у творчості та естетичний смак); адаптивність та крос-функціональність (здатність адаптуватися до умов, що швидко змінюються та є непередбачуваними, оперативно вирішувати освітні завдання в кризових умовах); емоційний інтелект (здатність розпізнавати емоції у себе та інших людей, розуміння причин зміни емоційного стану, здатність приборкувати емоції).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ:

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

- за джерелом інформації: *словесні*: лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація, Office 365), пояснення, розповідь, бесіда; *наочні*: ілюстрація, демонстрація; *практичні*: вправи.

- за ступенем керування навчальною діяльністю: *під керівництвом науково-педагогічного викладача*; *самостійна робота здобувачів освіти*: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

3. Структура освітнього компонента.

2	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Організаційно-методичні засади арт-освіти дітей дошкільного віку						
Тема 1. Арт-освіта як основа формування професійної компетентності майбутніх вихователів	14	2	2	10		ДС, РМГ, УО, ІРЗ/ 10
Тема 2. Методи та форми організації арт-освіти дітей дошкільного віку	16	2	2	10	2	ДС, РМГ, УО, ІРЗ/ 10
Разом за модулем 1	30	4	4	20	2	20
Змістовий модуль 2. Технології образотворення дітей дошкільного віку						
Тема 3. «Free painting» (вільне малювання) в арт-освіті дітей дошкільного віку	16	2	2	12		ДС, РМГ, УО, ІРЗ/ 10
Тема 4. Конструктивне образотворення в різних вікових групах ЗДО	16		2	12	2	ДС, РМГ, УО, ІРЗ/ 10
Тема 5. Методичний супровід пластичного образотворення в різних вікових групах ЗДО	16		2	12	2	ДС, РМГ, УО, ІРЗ/ 10
Разом за модулем 2	48	2	6	36	4	30
Змістовий модуль 3. Театральна педагогіка. Нестандартні форми мистецької освіти в ЗДО						
Тема 6. Особливості планування, організації та проведення свят і розваг у сучасному закладі дошкільної освіти	14	2	2	10		ДС, РМГ, УО, ІРЗ/ 10
Тема 7. Специфіка проведення екскурсій мистецького спрямування з дітьми дошкільного віку	14		2	10	2	ДС, РМГ, УО, ІРЗ/ 10
Тема 8. Формування акторської майстерності майбутніх вихователів: сценічна пластика та координація тіла	16		2	12	2	ДС, РМГ, УО, ІРЗ/ 10
Тема 9. Формування основ акторської майстерності у дітей дошкільного віку	14		2	12		ДС, РМГ, УО, ІРЗ/ 10
Тема 10. Педагогічні умови здобування арт-освіти дітьми з особливими потребами	14	2	2	10		ДС, РМГ, УО, ІРЗ/ 10
Разом за модулем 3	72	4	10	54	4	50
Всього годин:	150	10	20	110	10	100

Таблиця 4
Заочна форма

2	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Організаційно-методичні засади арт-освіти дітей дошкільного віку						

Тема 1. Арт-освіта як основа формування професійної компетентності майбутніх вихователів	14			12	2	
Тема 2. Методи та форми організації арт-освіти дітей дошкільного віку	16	2		12	2	
Разом за модулем 1	30	2		24	4	
Змістовий модуль 2. Технології образотворення дітей дошкільного віку						
Тема 3. «Free painting» (вільне малювання) в арт-освіті дітей дошкільного віку	14		2	12		ДС, РМГ, УО, ІРЗ/35
Тема 4. Конструктивне образотворення в різних вікових групах ЗДО	16		2	12	2	ДС, РМГ, УО, ІРЗ/35
Тема 5. Методичний супровід пластичного образотворення в різних вікових групах ЗДО	16			14	2	
Разом за модулем 2	46		4	38	4	70
Змістовий модуль 3. Театральна педагогіка. Нестандартні форми мистецької освіти в ЗДО						
Тема 6. Особливості планування, організації та проведення свят і розваг у сучасному закладі дошкільної освіти	16	2		12	2	
Тема 7. Специфіка проведення екскурсій мистецького спрямування з дітьми дошкільного віку	16		2	12	2	ДС, РМГ, УО, ІРЗ/30
Тема 8. Формування акторської майстерності майбутніх вихователів: сценічна пластика та координація тіла	14			12	2	
Тема 9. Формування основ акторської майстерності у дітей дошкільного віку	14			12	2	
Тема 10. Педагогічні умови здобування арт-освіти дітьми з особливими потребами	14			12	2	
Разом за модулем 3	74	2	2	60	10	30
Всього годин:	150	4	6	122	18	100

Примітки: ^{1/} Teams, Zoom – може застосовуватися одна з платформ або їхній симбіоз для здобувачів освіти з індивідуальним планом навчання та/або під час реалізації освітнього процесу в Університеті в дистанційному режимі, відповідно до Положення про електронний курс освітнього компонента у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, наказів ректора.

^{2/} Методи та форми контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРЗ – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, аналітичне есе, УО – усне опитування тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Таблиця 5

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Розробити презентацію на тему «Сучасний вихователі ЗДО: мистецький компонент».	6/6

2.	Проаналізувати діючі програми розвитку на предмет розкриття освітнього напрямку «Дитина у світі мистецтва».	6/7
3.	Проаналізувати наукові статті із відповідної проблематики. Оформити у вигляді таблиці.	6/6
4.	Скласти таблицю методів і форм організації мистецької освіти дітей дошкільного віку.	6/7
5.	Розробити план-конспект заняття з малювання для запропонованої вікової групи.	5/6
6.	Записати відеофрагмент заняття з вільного малювання.	6/7
7.	Розробити план-конспект заняття з аплікації для запропонованої вікової групи.	6/6
8.	Розробити план-конспект заняття з ліплення для запропонованої вікової групи.	6/7
9.	Розглянути особливості планування самостійної художньої діяльності для запропонованої вікової групи.	6/6
10.	Підготувати наочний матеріал для інсценізації/драматизації.	6/7
11.	Підготувати тези виступу на тему «Акторська майстерність вихователя ЗДО»	5/6
12.	Зробити відеозапис читання твору для дітей дошкільного віку (за вибором).	6/6
13.	Записати відеофрагмент інсценізації української народної казки (за вибором).	6/7
14.	Підготувати перелік вправ для розвитку акторської майстерності дітей у ЗДО.	5/6
15.	Скласти підбірку мизичних ігор на основі аналізу програм розвитку дитини.	6/7
16.	Підготувати сценарій свята для запропонованої вікової групи.	5/6
17.	Розробити план проведення екскурсії до одного з культурних (мистецьких) об'єктів у м. Луцьку для дітей дошкільного віку.	6/6
18.	Проаналізувати досвід роботи ЗДО України. Скласти перелік реалізованих творчих проєктів.	6/6
19.	Скласти пам'ятку вихователя з врахування особливостей роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.	6/7
Разом		110/122

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти з ОК здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового модульного контролю знань згідно «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки».

Загальна оцінка за ОК складається як алгебраїчна сума оцінок за кожен модуль: поточне оцінювання (аудиторні заняття); самостійна та індивідуальна роботи впродовж семестру. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою ECTS. Наприкінці вивчення ОК, формою підсумкового контролю є залік. Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено цим силабусом.

Поточний контроль здійснено під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема усне опитування, захист проєктів, експрес-контроль (тестування), перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем тощо. Максимальний бал за кожен з форм роботи визначено у *таблиці 3,4* силабуса освітнього компонента. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми. Сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати **100**.

Таблиця 5

Оцінювання знань здобувачів освіти під час аудиторних занять

К-ть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
10	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
8	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
6	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
4	Оцінюється робота здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання освітнього компонента, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
2	Оцінюється робота здобувача освіти, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи здобувача освіти без планування, проведення модульних контрольних робіт за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК (оцінювання за шкалою від 0 до 100).

Політика викладача щодо здобувача освіти (щодо відвідування занять): Пропущення лекційних та лабораторних занять дозволяється лише за наявності поважної причини. Через об'єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, форс-мажор, працевлаштування за фахом тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі з використанням можливостей електронних курсів на платформі Office 365 (Microsoft Teams) за погодженням із викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності: жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Вимоги до академічної доброчесності визначаються «Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки».

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Пропущені лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, здобувач освіти відпрацьовує згідно з графіком консультацій шляхом тестового контролю та виконання передбаченого програмою творчого завдання. Дедлайн відпрацювання пропущеного заняття – до закриття змістового модуля згідно розкладу. Також пропущені заняття можуть бути відпрацьовані шляхом зарахування результатів неформальної та інформальної освіти.

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється. Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з поточного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Зарахування результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), зараховуються за наявності відповідного документу (сертифікат, свідоцтво, посилання тощо), які визначають тематику, обсяги та перелік результатів навчання. Для зарахування визнаються сертифікати, отримані на платформі відкритих онлайн-курсів Prometheus або інших ресурсах, а також сертифікати, отримані за участь у конференціях, семінарах, тренінгах, підвищеннях кваліфікації, наукові публікації (тези, статті), тематика яких відповідає змісту освітнього компонента (окремій темі чи змістовому модулю) і дозволяє набрати здобувачу освіти певну кількість балів (10 балів за 1 публікацію; за сертифікат зі вказаною кількістю годин зараховуються бали за відповідну кількість аудиторних годин). Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ОК, але довший термін, наприклад, не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання. Зарахування результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті відбувається відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

V. Підсумковий контроль

Оцінювання здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання. Він проводиться у формі семестрового заліку та полягає в оцінці засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу з освітнього компонента на підставі результатів виконання всіх

видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, практичних занять, індивідуальної роботи, самостійної роботи. Модульні контрольні роботи не плануються і не проводяться.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено цим силабусом. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100.

Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

VI. Шкала оцінювання **Шкала оцінювання знань здобувачів освіти**

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти) наказ Міністерства науки і освіти України від 21.01.2021 №33 https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Барб-Галль Франсуаза. Як розмовляти з дітьми про мистецтво / пер. з франц. Софії Рябчук. Львів : Видавництво Старого Лева, 2014. 192 с.
3. Богуш А., Гавриш Н., Котик Т. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах. К : Видавничий Дім «Слово», 2010. 304 с.
4. Борин Г. В. Художньо-естетичний розвиток дітей : навчально-методичні рекомендації для проведення практичних занять студентів спеціальності “Дошкільна освіта”. Івано-Франківськ. 2019. 56 с.
5. Газіна І. О. Методика музичного виховання дітей дошкільного віку : навч.-метод. посіб. для студентів напряму підготовки «Дошкільна освіта», вихователів дошкільних навчальних закладів та батьків. Кам’янець-Подільський. Аксіома, 2015. 196 с.
6. Матвієнко С. Теорія та методика музичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. Ніжин. : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 297 с.
7. Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина» / наук. кер. проекту В. О. Огнев’юк; наук. ред. Г. В. Беленька; авт. кол.: Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, В. М. Вертугіна та ін. К. : Київ.ун-т ім.Б. Грінченка, 2016. 352 с.

8. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі : підручник / за ред. Г. В. Сухорукової. К. : Слово, 2010. 376 с.

9. Половіна О., Кондратець І. Артосвіта : навчально-методичний посібник. К. : Київ. у-тет ім. Б. Грінченка, 2022. 556 с.

10. Половіна О. А., Кондратець І. В. Нові підходи до формування художньопрактичної компетентності майбутніх вихователів. *Народна освіта* : Електронне наукове фахове видання. Випуск № 2(38). 2019. Розділ «Педагогічна наука» / Режим доступу: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=5789

11. Половіна О. А., Кондратець І. В. Педагогічні технології підготовки майбутніх вихователів до формування до художньо-продуктивної компетентності дітей дошкільного віку. *Освіта XXI століття: реалії, виклики, тенденції розвитку: кол. моногр. Hameln Germany* : Inter GING, 2020. С. 384–444.

12. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : навч. посіб. К. : Академвидав, 2004. 456 с.

13. Професійний стандарт «Вихователь закладу дошкільної освіти» Наказ Міністерства економіки України № 755-21 від 19 жовтня 2021 р. Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти» / Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)

14. Романюк І. А. Музичне виховання. Організація роботи у дошкільному навчальному закладі : навчально-методичний посібник. Тернопіль : Мандрівець, 2014. 280 с.

15. Семенов О. С. Формування творчо спрямованої особистості старшого дошкільника у позашкільному навчальному закладі : монографія. Луцьк : ПДВ «Твердиня», 2017. 520 с.

16. Сухорукова Г. В., Дронова О. О., Голота Н. М., Янцур Л. А. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі : підручник. К. : СЛОВО, 2011. 376 с.

17. Шевчук А. Розвиток дошкільнят у музично-руховій діяльності : навч.-метод. посіб. К. : Вид. дім «Шкільний світ», 2006. 128 с.

18. Шульга Л. М. Барвіста радість. Розвиток творчих здібностей у дітей дошкільного віку на заняттях із малювання. 3-є вид., виправ. й доп. *Методичний посібник*. Запоріжжя : ТОВ «ЛПС» ЛТД, 2017. 336 с.

19. Шуть М. Школа іграмастерності : метод. матеріал. К. : Видавничий дім «Шкільний світ»: Видавництво Л. Галіцина, 2006. 128 с.

Додаткова

1. Беленька Г., Семенов О. Творчо спрямована особистість народжується в грі. *Дошкільне виховання*. 2020. №4. С. 3-6.

2. Гураш Л. Конструктивна діяльність дворічних. *Дошкільне виховання*. № 1. 2008. С. 28.

3. Кавіліна Г. К. Педагогічні умови підготовки майбутніх вихователів до організації образотворчої діяльності в різновікових групах дошкільного навчального закладу. *Наука і освіта*. 2013. № 1-2. С. 166–169.

4. Киреченко Н., Науменко Т. Виховує мистецтво. *Дошкільне виховання*. 2016. № 5. С. 6–7.

5. Кондратець І. В. Взаємозв'язок музичної, емоційної та рефлексивної культури у вихованні дітей дошкільного віку. *Музичний керівник*. 2015. № 6. С. 4–9.

6. Кондратець І. В. Ласкаво просимо до театру! Ознайомлення дошкільників із театральним мистецтвом. *Палітра педагога*. 2021. № 2. С. 3–9.

7. Половіна О. А. Інтегративна функція мистецтва у формуванні творчої особистості дитини. *Мистецтво та освіта. Педагогічна думка* : Науково-методичний журнал. К. 2018. № 4 (90). С. 22–26.

8. Половіна О. Мистецька освіта дошкільників : не відтворювати, а творити. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. № 1. 2019. С. 15–22.

9. Половіна О. Свято : розважати чи розважатися? *Вихователь-методист дошкільного закладу*. № 1. 2019. С. 57–61.

10. Половіна О. Мистецька освіта дошкільників : свобода, творчість, інтеграція. *Дошкільне виховання*. № 5. 2019. С. 3–8.

11. Половіна О. Мистецька освіта сьогодні : синтез підходів. Дошкільне виховання. № 12. 2019. С. 3–8.
12. Теряєва Л. Дитячий оркестр у дошкільному закладі. Музичний керівник. 2011. № 3. С. 4–7.
13. Теряєва Л. Розучування нової пісні на музичних заняттях з дошкільниками. Музичний керівник. 2012. № 7. С. 18–20.
14. Шуть М. Скарбничка організатора дитячого свята. Музичний керівник. 2012. № 3. С. 21–28.
15. Шуть М. Сучасне дитяче свято: педагогічний аспект. Музичний керівник. 2012. № 3. С. 4–11.

Інтернет-ресурси та інші джерела

1. Бібліотека Волинського національного університету: веб-сайт. URL: <https://library.vnu.edu.ua/>
2. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку /Національна академія педагогічних наук України. Київ: ФОП Ференець В.Б., 2020. 44 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/12ta1d3vfwTtFhITpMTCJ-NO3SISU47Gd/view>
3. Міністерство освіти і науки України: веб-сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua/>
4. Освітній портал – освіта в Україні, освіта за кордоном: веб-сайт. URL: <https://osvita.ua>
5. Положення про заклад дошкільної освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 березня 2003 р. № 305 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27 січня 2021 р. № 86). / Кабінет міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/86-2021-п#Text>
6. Про дошкільну освіту: Закон України від 11 липня 2001 р. № 2628-III / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>
7. Програми розвитку дітей дошкільного віку / Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/doshkilna-osvita-2/navchalni-prohramy-ta-metodychna-literatura/prohrami-rozvitku-ditey>